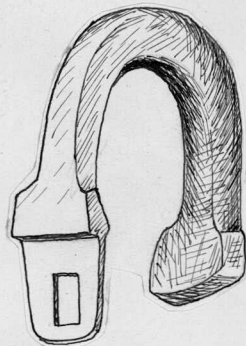

4573.
Karkku.

upotettu ruodon päähän. Muuten avain tähän piirrettyä muotoa ja pituudeltaan 161 mm

48. Rautaisen esilukon sanka noin 8 x 8 mm vahvuisesta rautatangosta väännetty tähän piirrettyyn muotoon. Sangon korkeus päästään on 39 mm leveys 40,5 mm.

49. Joukko pieniä poltetun saven palasia.

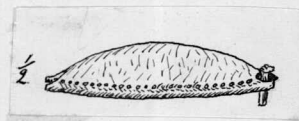
4574.
Pirkkala.

Löydöt, jotka maist. Juhani Rintne heinäkuun 26-28 p:nä 1905 kaivautti esille Kehon kappalaisvirkatalon maalta Pirkkalan pitäjässä. Mainitulla paikalla tutkittiin muuan talon saunan luona oleva, ennen säretty hautaraunio, josta jo aikaisemmin v. 1890 (?), oli löydetty eräs sisiliskon muotoinen miekantupen solitus pronssista. (H. M. L. № 3984, vert. A. Hackman: Die ältere Eisenzeit in Finland I siv. 68-69, ja Atlas pl. 16, kuv. 8). Raunio oli tavatonta louhikkoa, jossa kiviä oli vierä vieressä, paikoin monessa kerrassa. Kivien välissä ja useimpien pohjakivien alla oli liikutettua, paikoin hyvin mustaa, hiilensekaista maata. Katso lähemmin maist. Rinteen kertomusta, asemapiirroksia ja valokuvia paikalta.

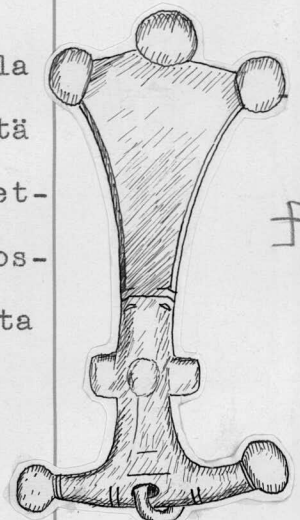
4574.
Pirkkala.

Saunan luoteispäädyn vierustalle oli saunaa tehdessä sen kohdalta heitettyä maata kasattu saunan päädyn pituiseen läjään, joka oli uudestaan nurmettunut. Tästä irtonaisesta maasta löydettiin:

1. Pronssinen miekan ponsi, muodoltaan ylösalaisin käännetyn veneen muotoinen sillä eroituksella että laidat ovat kauttaaltaan olleet tasakorkeat. Ponsi on ollut pronssinauloilla (2:lla) kiinnitettynä luultavasti sen tapaiseen miekan kahvan päätelaitteeseen kuin Engelhardtin: Kragehul Mosefund pl. I kuvassa 2 nähdään. Ponnen pronssinauloista on toinen jällellä. Kummankin naulan reikä on rikki, toisesta on ainoastaan puolikas jällellä. Ponnen nykyinen pituus on 63, korkeus 13 ja leveys laitojen kohdalta 17 mm.

2. Pronssinen jousisolki, kolmikulmaisella jalkapöydällä. sekä jalkapöydässä että varren keskikohdalla on kolme pykälettä. Paljin on pyöreästä pronssipuikosta ja palkimen kota on lyhyt, mutta poismurtunut. Solki on muuten tähän piirrettyä muotoa ja siihen lähinnä verrattava on A. Hackmanin Atlasissa pl. 4. Soljen koko pituus on 68 mm, jousen pituus 36 mm, jalkapöydän leveys 33 mm varren korkeus 24 mm.

(valok. 10085)

4574.
Pirkkala.

3. Eheä rautaveitsi, jonka ruoto on hyvin pitkä, nähtävästi ulottunut läpi koko puukon pään

Veitsen selkä joka on tuskin huomattavasti köyry, laskee loivanlaisesti ruotoa päin. Pituus 183,5 mm.

4. Veitsenterä, josta kärki on katkennut pois. Veitsen selkä on suora ja lasku ruotoon on jyrkkä. Pituus 150,5 mm.

Seuraavat löydöt ovat raunion kiinteältä osasta itse kussakin numerossa tarkemmin määrätäviltä kohdilta.

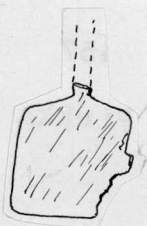
5. Kolme pientä rautakiskon palasta ja kaksi naulan ruodon tapaista rautavartaan katkelmaa, jotka kaikki löydettiin toistensa yhteydessä asemapiirrokseseen I merkityltä kohdalta kivien välistä. Löytökohdan suhteellinen korkeus kummussa oli 4,42 mtr.
6. Viisi katkelmaa reunakiskosta, niistä kaksi toisiinsa sisäkkäin kiinni tarttuneet. Kisko on noin 1 mm paksuista rautalevyä, joka on taivutettu kourulle ja ollut, eräästä järellä olevasta nauhasta päättäen, esineeseen rautanauhoilla kiinnitetty. Kisko on kaksinkertai-

4574.
Pirkkala

sena noin 18-19 mm leveä. Pisin kappale niistä on noin 110, lyhyin n. 45 mm pitkä.

Kappaleet löytyivät toistensa yhteydessä asemapiirrokseen II:lla merkityltä kohdalta kivien välistä, korkeus n. 4,35 mtr.

7. Rautalapion terä, jonka toisesta laidasta on kappaleita pois ruostunut ja jossa on vaan noin 0,8-1 suunpi-tuinen varren tynkä jälellä. Terä on tähän piirrettyä muotoa ja on varren tyngän kohdalta 159 mm korkea ja noin 145 mm leveä.

Terä löytyi asemapiirrokseen III:la merkityltä kohdalta kiven vierestä ja korkeudelta 4,55 mtr.

8. Joukko poltettuja ja polttamattomia luupalasia, jotka löydettiin etupäässä saunan pohjoisnurkan kohdalta sellaisen ympyrä kehän rajoittamalta alueelta, joka ajatellaan vedetyksi 2 metrin säteellä nurkka keskipisteenä, mutta yksittäin muualtakin kautta raunion hyvin eri syvyyksiltä.
9. Suuri joukko poltettua savea, pienes-sä epäsäännöllisen muotoisissa palasis-sa, joista muutamissa näkyy jälkiä sormin pitelystä, toisissa taas kouruja, jotka kaikki ovat siten syntyneitä että savi on ollut jotakin pyöreätä puuta vastassa. Saven palasia löy-

4574.
Pirkkala.

tyi eri syvyyksiltä kautta raunion, mutta etupäässä samalta alueelta pohjoisnurkan luota, josta luitakin tavattiin.

10. Saviastian palanen, hienoa, hiekan sekaista savea, ja vaalean punaseksi poltettu. Astiapala löydettiin vasta museossa edellisessä numerossa mainittujen savipalasten joukosta.

11. Tulirauta, tähän piirrettyä muotoa, 70 mm pitkä 16,5 mm leveä ja 4 mm paksu. Rauta

löytyi saunan

itänurkan luota, tässä olleesta irtonaisesta mullasta.

Toistaiseksi vielä tutkimattomasta hautarauniosta rantapenkereellä Kehon asuinrakennuksista N. W. W. suuntaan löydettiin raunion pintaa tarkastuessa

12. Joukko koristamattomia saviastianpalasia, parista uurrekappaleesta päättäen tasapohjaisesta astiasta. Astian saviaine on hapuraanlaista, karkean hiekan sekaista, ja astia on muuten heikonlaisesti poltettu.